

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XXI

Kaina 3c

Chicago, Ill. Antradienis, Kovo-March 13 d., 1934

No. 61

Lietuva Siulosi Gelbėti Badaujančią Vilniją

**Maisto ir sanitarinę pagalbą badaujan-
tiems Vilniaus krašto Lietuviams
teiktų Lietuvos Raudonasis Kryžius**

KAUNAS, II. 24. Elta. Lietuvos Raudonasis Kryžius, ryšium su sunkia lietuvių padėtimi lenkų okupuotoje teritorijoje, pasiuntė Raudonojo Kryžiaus Tarptautinio komiteto pirmininkui Genevoje Max Huber laišką, kuriame praneša, kad Lenkijos okupuotoje lietuvių teritorijoje, ypač Vilniaus ir Gardino srityse, gyventojus ištiko didelis badas. Toliau laiške pažymima, kad keliasdešimt tukstančių žmonių turi maitintis augalais ir medžių žievėmis ir kad jau oficialiai buvo konstatuota šiltinės epidemija bado ištiktųjų gyventojų tarpe.

Be to, buvo nurodyta, kad lenkų lietuvių administracinė linija, kiek iš lietuvių, tiek iš lenkų pusės uždaryta visuose perėjimo punktuose. Laišką pabaigoje Liet. Raudonasis Kryžius prašo Raudonojo Kryžiaus Tarptautinio komit. pirmininką kaip galima greičiau nustatyti sąlygas, kuriomis Liet. Raud. Kryžius galėtų nelaimės ištiktiems gyventojams suteikti maisto ir sanitarinę pagalbą. Panašius laiškus buvo pasiųstas ir Raudonojo Kryžiaus Draugijų lygai Paryžiuje. Be to, aukščiau pažymėtu reikalu buvo kreiptasi telegrama į Raud. Kryž. d-jos lygos pirmininką Payne Jungtinės Valstybės.

Lenkai vėl puola lietuvius pavergto Vilnijoje

Lenkai suėmė daugybę lietuvių.—Daro kratas.—Lietuvių laikraščiai konfiskuojami

KAUNAS.—Iš Vilnijos ateina žinios apie nepaprastą tenykščių lietuvių persekiojimą. Lietuviai pergyvena nepaprastai sunkius laikus. Eina kratos ir suėmimai. Švenčionių, Vilniaus, Trakų, Gardino, Lydos ir Suvalkijos apskrityse suimami ir kratomi lietuviai inteligentai. Kaimiečiai tuo tarpu neliečiami, nesuimami, tačiau kratos ir pas juos daromos. Kratomis ypač tie ūkininkai, pas kuriuos gyveno mokytojai arba skaityklų vedėjai.

Labiausiai persekiojamos tos sritys, kuriose vieni lietuvių gyvena. Sakysime, švenčionių miesto ir apskrities policija visa sukelta lietuvių kratyti. Namuose nėra nė vieno policininko. Visi užimti kratomis ir suėmimais. Švenčionių miesto tvarkos daboja nebe policininkai, bet ugniagesiai.

Apsinlaukę; maža permainingi temperatūroje.

Saulė teka 6:07, leidžiasi 5:52.

Svenčionyse iškratyta "Ryto" draugijos raštinė, tos draugijos direktorius Maldžiūnas, švento Kazimiero Draugijos švenčionių skyriaus pirmininkė p-lė Tonkunaitė. Švenčionyse ir apskrityse suimti šie: Vladas Maminkas—"Ryto" valdybos narys; Justinas Grybauskas—"Ryto" mokyklų inspektorius; mokytojai: Hermanas Misiūnas, J. Garbauskas, K. Prasmutas ir Peliksas Garla. Be to, švenčionių apskrityje suimti skaityklų vedėjai: Jonas Vilčiūnas—Adučiškio skaityklos vedėjas, Antanas Ulazas—Kaltinčių ir J. Gulbinis—Daugeliškio.

Vilniaus—Trakų apskrityje suimti šie mokytojai: Vytautas Borisevičius, Alfonsas Beinoris, Mikalojus Luneckis ir Petras Vaitulionis.

Vilniuje suimti Rap. Mackevičius, Ad. Cicėnas ir J. Kanopka.

Suimtinėjimai eina ir kitur, tik tuo tarpu neturime tikslinių žinių.

Policijai suimdamas viešai pareiškia, kad tai kerštas už neva lenkų persekiojimus Kaune. Mes tuo labai abejojame,—rašo korespondentas, nes ir seniau panašiai mūsų viešpačiai sakydavo, kai mūs suiminėdavo.

Vilniaus lietuvių laikraščiai konfiskuojami

Vasario 17 d. turėjo išeiti "Vilniaus Rytos" numeris, de ja, jis buvo okupantų konfiskuotas. Kitą dieną "Vilniaus Rytos" išėjo, bet jame nieko nebuvo parašyta apie suėmimus. Pirmas puslapis išėjo baltas, cenzūros išbrauktas.

Visa Okupuotoji Lietuva nerami

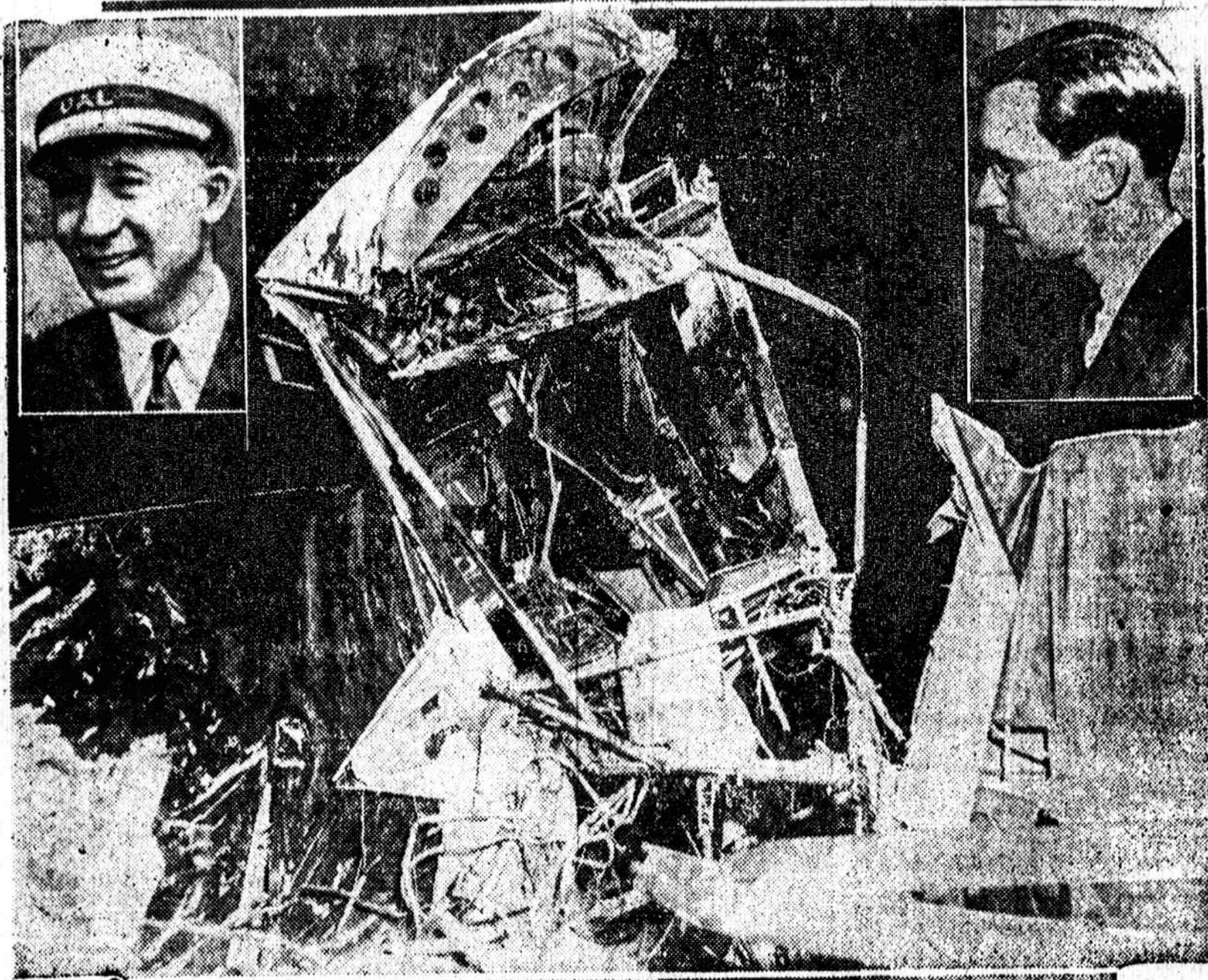
Dar niekuomet Okupuotoji Lietuva nebuvo tokio nerami, kaip dabar. Tautos šventės minėjimui nors ir buvo visur pasirengta, tačiau niekur nebuvo iškilmų. Žmonės laukia permainingi. Visi įsitikinę, kad okupantai ne prieš gera taip elgiasi. Nuo 1927 metų tokių masinių areštų ir kratų nėra buvę.

Prieš negirdėtus lenkų valdžios elgesius su Vilnijos lietuviu iš visų laisvos Lietuvos kampelių pradėjo plaukti protestai. Kaikurie prašo vyriausybę uždaryti Lietuvoj lenkų mokyklas ir suimti jų vadus. Universitete ir kitur Kaune vyksta protesto susirinkimai ir mitingai. Iš Kauno radio vasario 20 d. buvo pareikštas visos Lietuvos visuomenės protestas prieš pavergėjų darbą.

Vilnijos lietuviai labai susirupinę ir laukia užtarimo.

SPRINGFIELD, Ill., k. 12.—Cecil Kiper, 10 m., kuris prisipažino padėgęs valstijos aršanalą, liko pavestas jo tėvo globai. Tėvas išsivežė vaiką į savo ūkį New Mexico valst. Jis vaikas gyvena su motina.

KETURI ŽMONĖS ŽUVO SUSIDAUŽIUS LEKTUVUI

Prieš kelias dienas sniego pugoje susidaužė skridęs iš St. Louis į Chicago, American Airways lėktuvas. Nelaimėj žuvo trys pasažieriai ir lakunas. Tarp žuvusių yra ir vieno laikraščio aviacijos redaktorius Hugh Sexton (viršų dešinė). Viršų kairė — užsimušęs lakunas Walter A. Hallgren.

Washingtonas laukia Insullo

WASHINGTON, k. 12.—Tikimasi, kad Samuel Insull atplauks iš Graikijos balandžio 8 d. Manoma, kad jis išplauks šį ketvirtadienį laivą Staten-dam, kuris tą dieną sustos Graikijoje.

Kaip tik Insullas atvyks į New Yorką, jis busias areštuotas federalinės valdžios.

Austrijos socialistų dienraštis pavestas fašistiniui

VIENNA, k. 12.—Vakar pradėjo išnaujo eiti Arbeiter Zeitung, bet jau ne socialistų, o fašistų dienraščiu. Tas dienraštis ėjo nuo 1883 m. ir buvo pagarsėjęs visame pasaulyje. Išskerdę socialistus, fašistai pasigrobė ir socialistų dienraštį ir delei jo populiarumo tarp darbininkų, patys jį ėmė leisti.

Iš senojo laikraščio nieko nebeliko, vien vardas. Tačiau socialistui atstovui Winter pasisekė įsprauti šias eilutes, kurių cenzorius nepastebėjo: "Gudrus pergalėtojas neturi nedori naudoti įgytos jėgos. Išgudros ratai tankiai pasisuka ir kitą pusę ir šandie nugalėtas rytų gali virsti pergaletoju".

Tikrasis socialistų Arbeiter Zeitung eina Brno, Čechoslovakijoje. Jį redaguoja Otto Bauer ir Julius Deutsch, kuriems pasisekė po mušų Vienoje patekti užsienin. Austrijos darbininkai brangiai moka už kontrabandą įgabtą socialistų tremtinių laikraštį.

Kauno siuvėjai streikuoja

KAUNAS.—Siuvėjų streikas dar labiau plečias. Jau streikuoja apie 400 Kauno siuvėjų. Pradėjo pasitarimai streikui likviduoti. Konfekciniai jau sutinka atlyginimą už darbą pakelti 20%, siuvėjai reikalauja bent 30%.

Daugelis streikuojančių patekę į didelį skurdą ir jau esą badaujančių.

Atstovų butas priėmė karo veteranų bonų bilių

Siulo bonus išmokėti pinigais. Bet tai yra tik politikierių medžiojimas balsų

WASHINGTON, k. 12.—Atstovų butas pasipriešino prezidento Rooseveltto valiai ir priėmė karo veteranų bilių, sulig kurio \$2,200,000,000 tuojaus būtų išmokėti pinigais karo veteranams už jiems duotus bonus. Bilius pasiūstas senatui, kuris veikiausia jį atmes.

Prezidentas tam biliui priešinosi ir pareiškė, kad jis jį vetuosias. Tačiau atstovų butas jį priėmė, kad pasigerinti karo veteranams. Mat artinasi nominacijos ir daugeliui kongresmanų yra labai reikalingi balsai, todėl jie ir pasidarė tokie geri karo veteranams.

Išdaužė langus dviejų Roselando pieinių

CHICAGO.—Užpėreitą naktį vandalai išdaužė plytomis langus dviejų pieinių Roselando, 11048 Wentworth Ave. ir E. 104 St., kurios pardavinėjo pieiną žemesnėmis kainomis, negu pieño trusto sankrovos.

SALT LAKE CITY, Utah, k. 12.—Šįryt tuo po 8 val. buvo jaučiamas gana smarkus žemės drebėjimas, kuris betgi nustos toli nepadarė. Namai ėmė svyruoti, o kai kur sustojo ir laikrodžiai.

Aida Atkison, 21 m. iš Logan, ligonė, taip nusigando žemės drebėjimo, kad pasimirė už kelių minučių.

HAVANA, Kuboj, k. 12.—Vienas streiklaužis liko užmuštas ir 8 sužeisti, susirėmė tarp streiklaužių ir streikuojančių dokų darbininkų.

CHICAGO.—Joseph R. Julin, First National banko sekretorius, vakar staigiai pasimirė daržo, liko pavaisinti barškulių gyvačių mėsa.

Gal šandie pradės nešioti oro paštą

WASHINGTON, k. 12.—Pašto departamentas paskelbė, kad "gal rytoj" armijos lakunai vėl pradės nešioti oro paštą devyniomis linijomis.

Uždraudė naciams areštuoti kitus žmones

BERLYNAS, k. 12.—Prūsijos premieras Goering paskelbė dekretą, kuris uždraudžia nacių partijos nariams areštuoti kitų organizacijų žmones. Ikišiol naciai (rud marškiniai) turėjo pilną teisę pulti, areštuoti, kamantinėti ir kankinti jiems nepatinkamus žmones.

Tiria "dvasių balsavimą"

SPRINGFIELD, Ill., k. 12.—Grand jury pradėjo tirti "dvasių balsavimą", ir sufalsifikavimą valstijos senato protokolų.

Pasak prokuroro, paskutiniam pirmos specialės sesijos posėdyje dalyvavo tik 27 senatoriai. Tuo tarpu niekurie bilių buvo priimti 35 balsais, o protokole užrašyti, kad jie priimti 38 balsais. Tokie balsavimai nesantį senatorių ir vadinami "dvasių balsavimais".

LOS ANGELES, Cal., k. 12.—Mrs. Salzman, kuri vežėsi kruvą gėlių, kad papuošti savo vyro kapą, liko užmušta dviejų automobilių belaukiant gatvės. Abu automobiliai susidūrė ir užbėgo ant jos.

SALEM, Ore., k. 12.—Dvi mergaitės, Savage, 12 m. ir Tooley, 9 m., kurios prapuolė kelios dienos atgal, rastos prigėrusios Mints pelkėje.

SAN ANTONIO, k. 12.—150 žmonių, kurie dalyvavo pavariniame atidaryme gyvačių daržo, liko pavaisinti barškulių gyvačių mėsa.

Politikieriaus M. Rosenberg išpažintis valdžiai

Jis buk prisipažinęs, kad visas savo dides pajamas išdalinęs politikieriams

WASHINGTON, k. 12.—Prieš kiek laiko buvo patrauktas teisman stambus demokratų politikierius 24 wardo bosas Moe Rosenberg, kuris buvo kaltinamas nesumokėjęs valdžiai pajamų takų.

Kad išsivesti nuo teismo ir nuo galimos bausmės, Moe Rosenberg su buriu advokatų ir politikierių nuvyko į Washingtoną ir prisipažino kaip jis gautuosius pinigų sunaudojo. Pasak to prisipažinimo, jis į metus laiko uždirbdavęs po \$500,000 iš savo "džiunkšapio". Uždirbdavęs jis labai pigiai pirkdamas "džionką" iš visuomenės aptarnavimo įmonių, telefonų kompanijos ir gatvekarių.

Kai mirė jo brolis Mike Rosenberg ir jis parėmė visą biznį ir politišką bosystę, jis pirmiausia nuėjęs pas Samuel Insullą ir tasis sutikęs parduoti "džionką" žemiausiomis kainomis, kaip pirkdavęs ir jo brolis. Iš to jis pelnė dides sumas pinigų ir visuomet keliose vietose jis turėjęs pilnas skrynias pinigų bankų dėžutėse.

Tečias jis tų pinigų nepasilaikė, bet išdalindavęs politikieriams, ypač kada reikėjo gelbėti visuomenės aptarnavimo įmonių kompanijas. Taip jis buvusiam mēri Cermakui davęs \$95,000. Aldermanams jis išdalinęs \$92,000. Pavieto išdininkui McDonough, kada tasis kandidavo į išdininkus, jis davęs \$6,000, nes tuo laiku Mc Donough buvo pirmininkas miesto tarybos gatvekarių komiteto. Jis taipgi rūpinosi pravedimu požeminių kelių, nes tikėjosi iš jų supirkti atlikusį "džionką", pasidaryti milijonus ir tada visai pasitraukti iš biznio. Todel jis ir dalinęs pinigų politikieriams. Duodamas pinigų niekad nevartojęs čekių, bet duodavęs grynais pinigais. Per du metus jis politikieriams išdalinęs \$500,000.

Kadangi jis gautuosius pinigų nepasilaikė, bet juos išdalino politikieriams, tai ir nemaneš, kad reikia už juos mokėti takus.

Taip Rosenberg aiškinosi Washingtonui. Tačiau Washingtonas tokio pasiteisinimo nepriėmė ir įsakė atiduoti jį teismui. Byla turėjo prasidėti sausio 2 d. Bet grysdamas iš Washingtono Rosenberg sunkiai susirgo ir "laiku mirė"—už dienos prieš bylos nagrinėjimą, nes nagrinėjimas bylos būtų sukėlęs didelį skandalą, į kurį būtų buvę įvelti augstieji politikieriai.

Prokuroras Cummings atsisakė patvirtinti šį Rosenberg prisipažinimą, ir yra labai nepatenkintas, kad jis išėjo aikštėn, nes valdžia niekad neskelbia tokių dalykų.

Chicago politikieriai irgi nepatenkinti

CHICAGO.—Išėjus aikštėn politikieriaus Moe Rosenberg prisipažinimams ir pasiajškinimui, kad jis visus pinigų išdalino kitiems politikieriams, Chicago politikieriams labai nepatiko ir visi įvardintieji politikieriai šoko teisintis, kad jie buk pinigų iš Rosenbergo negavę.

Japonijos karo laivas apvirto; gal 120 jurininkų žuvo

Naujas mažas torpėdinis laivas, labai sunkiai apginkluotas, apvirto audringoje juroje laike laivyno manevrų

TOKIO, kovo 12.—Japonijos torpėdinis laivas Tomozuru, kuris buvo pabaigtas statyti tik vas. 26 d., apginkluotas sunkiau, negu du syk didesni laivai, apsvirtė juroje, galbut nunešdamas į kapą vandenį 120 jurininkų.

Laivyno ministerija atsisakė pasakyti kokia nelaimė ištiko laivą, bet manoma, kad jis apsvirtė audringoj juroj laike manevrų ties Sasebo laivyno baze. Savo pranešime ministerija užtyli ir skaičių žuvusių jurininkų ir nieko nemini apie išgelbėtuosius.

Laivas buvo 557 tonų įtalpos, neįeinantis į laivyno mažinimo susitarimą. Jis buvo apginkluotas datų sunkiau, negu galima tokius laivus apginkluoti. Ir aptarnaujamas jis buvo 120 jurininkų, kas irgi yra virš normos.

Japonija neseniai pasistatė tris tokius laivus. Jie buk turėję įtaisus nuo apsvirtimo. Jie buvo skaitomi triumfu laivyno architektūros ir Japonija juos galėjo statyti be skaičiaus, kadangi jų neliečia Londono laivynų mažinimo sutartis.

150 bedarbių užsiniuodijo maistu

CHICAGO.—Apie 150 skurdžių bedarbių, užsiniuodijo maistu, kurio jie valgė Išganymo armijos prieiglaudoj, 509 N. Union Ave.

Streikai Ispanijoje

MADRIDAS, k. 12.—Įvairiose Ispanijos vietose kilo streikai. Daug darbininkų streikuoja ir Madride, kur streikieriai apmėtė akmenimis gatvekarius ir bandė juos apversyti. Maisto sankrovos yra saugomos specialės policijos.

Sustreikavus spauštuvų darbininkams paliovė eiti laikraščiai ir valdžia žinias praneša tik per radio.

Minia užpuolė ir padegė katalikų vaikų darželį. Vaikai tečias buvo išvesti ir nė vienas nenukentėjo gaisre.

CHICAGO.—Arthur H. Hansen, prezidentas South Chicago Savings banko, rastas negyvas garaže šale savo automobilio. Jis mėgdavo krapštytis apie automobilius ir manoma, kad jis nutroško nuo automobilio dujų.

Ar važiuosite pavasary Lietuvon?

Tiems, kurie pavasary rengiasi atkankyti Lietuvą — jau laikas išlengvo pradėti rūpintis apie dokumentus, pasirinkti laivą ir t. t., kad keliotė būtų smagi ir patogė. Neatidėliokite, bet tuojaus atkankite arba rašykite į mūsų laivakorėjų skyrių. Informacijas vel-tui suteiks

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PAŠALPOS LIGOJE, POMIRTINIŲ IR KULTūros DRAUGIJA

DRAUGIJOS VALDYBA:	J. DEGUTIS	DRAUGIJOS DAKTARAS	KONTESTO GARBES KOM.
J. MICKEVICIUS	V. MANKUS	Dr. A. Montvilas	J. ASCILLA
P. GALSIS	P. MILASEVICIA	DRAUGIJOS ADVOKATAS	J. GALSKIENE
K. KAIRIS	P. MILLER	K. P. Gugis	V. PACKAUSKAS
		DRAUGIJOS AUDITORIUS	
		J. P. Varkala	

Kontesto ofisas atdarys kasdien nuo 4 iki 7 val. vakarų. Visi norintys įsirašyti Draugijon kviečiami prisibūti čia pažymėtu laiku. Taipgi kontestantai bile kuriais reikalauja čia pažymėtomis valandomis. Draugijos Ofisas: 1739 SO. HALSTED STREET, TEL. CANAL 0117

Kontesto Reikalai

Kontestantės O. Simonaitienė ir Sophie Bendžius suoliais eina į frontą — turėjo stambių pasisekimų praėjusią savaitę; Jonas Ascilla irgi padarė nemažą progresą; Čaponis jau kontesto žemėlapyje. — Kemešis praėjusią savaitę daugiau snaudė, negu dirbo, — vargais negaliais vieną aplikantą suieškojo.

Yra sakoma, kad su moterims štūkų nedaryk. Tas posakis tinka ir čia. Pradžioje kontesto tikrai viena kontestantė Ratkevičienė veikė daugiausia, o apie kitas moteris kontestantes nebuvo nieko girdėti. Dabar su syk — Ona Simonaitienė ir Sophie Bendžius savo stropių darbu nustebo visus miegalius kontestantus. Dabar mes šiame vajuje turim keturias darbščias kontestantes — moteris: Ratkevičienę, Simonaitienę, Bendžienę ir Orenčienę. Well, jeigu jos pradės dirbti dar smarkiau, tai vyrus snauduolius tikrai pralens. Lauksime, kas toliau bus.

Beje, Jonas Ascilla, kuris pradžioje savo darbo buvo "slow", dabar sakosi, kad jis turi daugiau prospektų negu reikia, bet esąs per daug "bizi" privačiais savo reikalais, negali visų prospektų atlikti ir iš jų gauti, taip sakant, ant rankos. Jonai, buk vyras, padėk savo privačius reikalus į šalį — rink prospektus ir gauk iš jų ant rankos.

Mūsų Kontestantų Stovis:

I. GB-66
Gerb. Ponas X,
3653 So. Halsted St.

II. GB-33
J. Kemešis,
812 West 33rd St.

IV. GB-32
Paul Miller,
1515 N. Irving Ave.

III. GB-31
Mrs. M. Ratkevičienė,
2431 West 47th Place.

V. GB-18
Mrs. V. Orenčienė,
3312 So. Halsted St.

VI. GB-18
J. A. Jankus,
1834 Wabansia Ave.

XII. GB-18
Mrs. O. Simonaitienė,
4030 Brighton Place.

IX. GB-15
Mrs. Sophie Bendžius,
6436 So. California Ave.

X. GB-15
J. L. Ascilla,
3800 Armitage Ave.

VIII. GB-12
P. Galskis,
2930 N. Harlem Ave.

VII. GB-6
A. Ambrose,
3141 So. Emerald Ave.

XVI. GB-6
J. P. Girčius,
1835 Wabansia Ave.

XIV. GB-6
P. Martinkaitis,
(Senas Petras)

1739 So. Halsted St.
XI. GB-4
P. Lapėšis,
724 West 18th St.

XIII. GB-3
J. H. Puida,
8946 So. Artesian Ave.

XV. GB-3
J. Sholteman,
7029 So. Artesian Ave.
XVII. GB-3
J. Chaponis,
4111 So. Richmond St.

Agnes Grakauskienė

P-nia Agnes Grakauskienė yra sena Draugijos narė, daug pasidarbavusi praeituose Draugijos kontestuose, įrašydama didelį skaičių naujų narių Draugijon.

Ona Mittskienė

P-nia Ona Mittskienė, kita buvusi Draugijos darbštuolė, kuri 1931 metų Draugijos vajuje daug įdėjo savo darbo augimine Draugijos nariams.

Chicago Lietuvių Draugijon laike praėjusios savaitės įsirašę sekami nauji nariai:

Mikas Krikščionas.

P-nas M. Krikščionas, žymus Brighton Parko biznierių, užlaiko gražiai įrengtą kepyklą Brighton Parke. Sakosi senai buvęs nusitaręs prisidėti prie Chicago Lietuvių Draugijos, bet iki šiam laikui nebuvo jo niekas pakalbėjęs, pertat nors ir senai Chicagoje gyvenęs, bet dar iki šiam laikui nebuvo jam progos būti nariu. Gerai, Mikai, kad prisidėjai nors dabar. Yra sakoma, kad geriau vėliau, negu niekuomet.

Povilas Krikščionas.

Povilas Krikščionas nėra brolis Miko Krikščiono, bet kaip vienas, taip ir kitas abu Krikščionai. Mikas yra bekeris, na, o Povilas kriaučius. Abu biznierių, bet skirtinguose bizniuose. Reikia, vienas geras kriaučius, o kitas geras bekeris. Povilas Krikščionas užlaiko gražiai įrengtą rubų siuvyklą Marquette Park — 2816 West 63rd St. Kuo daugiau Krikščionų mūsų Draugijoje, tuo geriau!

Povilas Pocius.

Povilas Pocius, 18-tos apie linkės gyventojas, geras lietuvis ir patriotas, plačiai pažįstamas šitos apie linkės gyventojas. Vis daugiau ir daugiau naujų narių auga 18-tos apie linkėje.

Petras Abromavičius.

Rožių žemės gyventojas, iš amato barzdaskutys. Roselando iki šiam laikui Draugija neturėjo nei vieno barzdaskutė, dabar su Roselandu viskas yra "OK".

Petronėlė Lawrijonienė.

Brightonparkietė p-nia Lawrijonienė, sena šitos apie linkės

gyventojas, praktiška šeiminkė ir lietuvių gyvenimo sekėja.

Jonas Shimkus.

P-nas Shimkus irgi Brighton Parko gyventojas. Chicago Lietuvių Draugija turi gana didelį skaičių narių Brighton Parke ir tas skaičius vis nuolat dauginasi. Neabejoju, kad čia yra mažiausiai trys simtai Draugijos narių.

Amelija Kundroienė.

Well, dar daugiau iš Brighton Parko. P-nia Kundroienė irgi sena šitos kolonijos gyventojas, namų šeiminkė ir darbuotoja.

Gabi mūsų kontestantė p-nia Ratkevičienė gana daug darbuojasi šitoje apie linkėje gavime naujų narių Draugijai — visi Brighton Parko nauji nariai veik išimtinai yra įkalbinti draugės M. Ratkevičienės.

Bronislava Skirmontienė.

P-nia Skirmontienė, jauna Brighton Parko gyventojas, namų šeiminkė, gera lietuvių ir lietuvių gyvenimo eigos sekėja. Atėjusi Draugijon, žada įsistropiai pasidarbauti, ypačiai priglėbti naujų narių gavime kontestantei Ratkevičienei.

Petras Lėpšis.

18-tos apie linkės džentelmonas ir žymus darbuotojas. Pats naujai atėjęs Draugijon žada pasidarbauti naujų narių gavime.

Josephine Masalskienė.

P-nia Masalskienė, žmona graboriaus Masalskio, kuris užlaiko puikią koplyčią prie 3307 Lituanica Ave. P-nia Masalskienė yra žymi darbuotoja Bridgeporte, priklauso į daugelį lietuvių organizacijų ir jose darbuojasi kultūriniais reikalais.

Katherine Connor.

Jauna namų šeiminkė, northsidietė ir gera lietuvių ne tikrai įsirašė į Draugiją, bet nusitarusi priglėbti kitiems kontestantams kuo daugiausia gauti naujų narių Chicago Lietuvių Draugijon. (Toliau bus)

Robert's Rules of Order

Rašo J. Mickevičius

III. Parlamentariniai bei tvarkos klausimai.

Jeigu susirinkime esančiam nariui kai kada atrodė bile kuris klausimas neaiškus, tai gali paprašyti pirmininko, kad tą klausimą paaiškintų. Kai kada viena bei kita susirinkimo taisyklė lieka paneigta arba bent taip atrodo; tokiame atsitikime vietoje yra paklausimas pirmininkui.

Pirmininkas, gavęs paklausimą, turi nariui suteikti reikalingą informaciją. Arba atsikime, jeigu kuris nors narys susirinkime elgiasi priešingai esamai susirinkimų tvarkai, tai kitas narys gali duoti savo pastabą netvarkoje kalbančiam nariui — pirmininkas, gavęs sveiką pastabą, pasirupina tuoj atsteigti tvarką bei pakviesti

Adv. Charles P. Kal

Šiandien 7:30 val. vakaro, Masonic Temple svetainėje, 1547 N. Leavitt St., kalbės adv. Ch. P. Kal, prokuroro padėjėjas. Adv. Kal yra naujas mūsų Draugijos narys, tad bus malonu išgirsti jo kalbą pirmą kartą mūsų susirinkime.

Be adv. Ch. P. Kal, kalbės Ksaveras Šaikus, žymus Chicago Lietuvių Draugijos darbuotojas, tik ką grįžęs iš Lietuvos. Drg. Ksaveras Šaikus Lietuvoje išbuvo 19 mėnesių; bus įdomu išgirsti jo kalbą apie dabartinę Lietuvos padėtį.

Nariai, atsilankę į šitą susirinkimą, gaus sertifikatus ir konstitucijas. Kviečiame atsilankyti skaitlingai. Nariai, kurie pasims šiame susirinkime savo konstituciją ir sertifikatą, sutaušys Draugijai gerą pluoštą centų, — tiems nereikės siųsti sertifikato ir konstitucijos laišku.

netvarkų narių prie tvarkos jo geriaus pasakius, dar nėra kalbėję nei vieno sykiu. Taipgi nei vienas negali kalbėti ilgiau, negu dešimtį minučių, jeigu nėra gavęs specialio leidimo iš susirinkimo. Jeigu susirinkimas yra nusitaręs, kad bus kalbama ne ilgiau einamu klausimu, negu penkias minutes arba dar mažiau, kalbėtojas turi prisilaikyti. Bet tokie patvarkymai yra galimi tikrai dviem trečdaliais balsų praveisti.

IV.

Organizacijos įstatai.

Robert's Rules of Order nėra tvarkos vedime prisilaikomos, jeigu organizacijos įstatai kurį nors klausimą nusakoma, Robert's Rules tiktai tada naudojamos, kada klausimai nėra nusakomi draugijų bei organizacijų įstatuose. Pavyzdžiui, Chicago Lietuvių Draugijoje įstatai nusako, kad narių ginčijamų klausimų, kuris nei vienai nei kitai pusei nėra gautinai aiškus, pirmininkas gali parinkti komisiją galutinam klausimui išrišimui. Tai yra nepamainoma Draugijos taisyklė. Tiesa, pirmininkas gali šitos galios nenaudoti, jeigu niekas jam nepastebi iš šalies, bet pastebėjimą gavęs, turi elgtis, kaip jam įsako elgtis organizacijos įstatai. Čia skaitytojams turbūt yra aišku, kad organizacijos įstatai yra aukščiau Robert's Rules.

V.

Diskusijos bei debatai.

Jeigu klausimas svarstymui yra įneštas, paremtas ir pirmininko formaliai leidžiamas apkalbėjimui, tai kiekvienas narys turi teisę einamu klausimu kalbėti. Kai kurie mano, kad įnešėjas privalo kalbėti pirmininkui apie savo įneštą klausimą, bet tas neatitinka tikrovės. Tiesa, pirmininkas privalo įnešėjui suteikti tą privilegiją, bet jis, kaip įnešėjas, negali pirmininką priversti, kad jam pirmutiniam duotų kalbėti, — čia klausimas paliekama pirmininko nuožiūra.

Kai kurie susirinkimų dalyviai, vietoje kalbėti einamu klausimu, išėmą, taip sakant, į lankas. Susirinkime daroma pastaba kalbančiojo adresu, tada pirmininkas sustabdo kalbėtoją ir liepia jam eiti prie klausimo. Kiekvienas susirinkimo dalyvis gali kalbėti einamu klausimu ne daugiau dviejų sykių, bet jis negali kalbėti iš antro sykiu, jeigu dar yra norinčių kalbėti pirmą sykį; bus.

4. Chicago Lietuvių Draugija Savitarpinės Pašalpos, turės savo pomirtinių skyrių prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj, sumoje \$150.00, kiekvienam nariui pasimirus.

5. Kad pašalpa ligoje būtų dviejų skyrių — \$5.00 ir \$10.00 savaitė.

Čia paminėtus pamatinius organizacijos dėsnius bei tikslus priėmus, buvo renkama laikina valdyba. Išrinkta: P. M. Kaitis, prezidentas; Julius Mickevičius, sekretorius; Petras Rimeikis, išdininkas. Šita valdyba buvo išrinkta tikrai tol, kol susirašys kiek nors naujų narių, bus iš ko rinkti pilna valdyba. Prasidėjo naujų narių įrašymas šitame pačiame susirinkime. Įsirašę sekami: P. M. Kaitis, Petras Rimeikis, Julius Mickevičius, Petras Galskis, Jonas Andrulaitis, Kastanas Kairis, Antanas Miliauskas, Antanas Juška, Antanas Petrulis, Kastanas Pocevičia, Vladas Mačiulis, Jonas Tumosa, Vincas Česna, Stanislovas Šaikis, Boleslovas Petrulis, Ferdinandas Derbutas, Antanas Kalnis, Augustinas Kalnis, Juozapas Petkus, Vincas Pranaitis, Antanas Jasinskis, Vincas Rutelionis, Antanas Gričius ir Jonas Katilius. Viso susirašė 24 nariai. Konstitucijos komisija išrinkta — P. M. Kaitis, K. Kairis ir P. Rimeikis. Pirmame susirinkime buvo įstojimo įplaukų \$6.00.

Iš pirmųjų Draugijos organizatorių Draugijoje yra iki šiam laikui likę sekami: Juška, Miliauskas, Galskis, Mickevičius, Katilius, Kairis, Petrulis, Rimeikis ir Tumosa. Kiti išvažiavo į Lietuvą, o dar kiti yra išsiskyrę iš gyvyjų tarpo. Tikrai drg. Kaitis dar sveikas ir gyvas gyvena Amerikoje, bet Draugijai nepriklauso vien todėl, kad jam apleidus kuriam laikui Ameriką išsibraukė iš narių tarpo dėl neužsimokėjimo mokesčių, o jam čia grįžus buvo per senas sulig savo amžiaus atgal įstoti.

Sekamame susirinkime, kuris įvyko kovo 6 d., dar įsirašė sekami nauji nariai: Tadas Dundulis (dabar jau daktaras), Vincas Pačkauskas, Vincas Briedis (senasis), Juozas Dauginis, Vincas Karalius, Petras Tauteris, Kazys Švelnis, Ignas Barkauskas, Petras Dauginis, Leonas Smilgevičia, Pranas Miškunas, Juozas Muraušis, Vincas Usialis. Iš trylikos įsirašusių tiktai sekami keturi dar yra nariai: Dr. T. Dundulis, Vincas Pačkauskas, Vincas Briedis ir Juozas Dauginis.

(Bus daugiau)

GERB. Naujienų skaitytojose ir skaitytojais prašomi pirminių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbia Naujienose.

Universal Mortgage and Investment Co

Not Inc.
Skolnam ant Pirmų Morgičių.
Perkam Lietuvos Bonus.
Kolektuojam morgičius ir nuosimėjus.
Inšurimam per geriausias kompanijas.
Money Orders, Gezo ir Elektros bilos.
G. A. SUKYS
3320 So. Halsted St. W. M. ANTONISEN
Tel. Yards 5215

Rusiška ir Turkiška Pirtis
DOUGLAS BATHS
1514-16 W. ROOSEVELT ROAD
Art St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902
Vanos, lietas ir druskos vanos.
Svamininkas pool.
Rusiška ir Turkiška pirtis moterims
atidaryta iki 7 v. v.

NAUJAS PHILCO RADIO 44

pagauna programus iš Londono, Paryžiaus, Berlino, Maskvos. Kaina už 4 daiktus \$69.50

Stalėlis, Pasaulio Globas ir Radio Log \$20.00

PHILCO BABY GRAND RADIO \$20.00

Visai naujus radios visų Amerikos žinomų išdirbysčių jį rasite BUDRIKO Krautuvėje.

PHILCO TUBOS po 49c

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED

3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 8167-4705

BUDRIK JEWELRY STORE
3343 S. Halsted St.

WCFL, 970 k. Nedėliomis gražus programos nuo 1 iki 1:30 val. po pietų.

WAAF, 920 k. taipgi Nedėliomis nuo 1:30 iki 2 val. Kaip tik pasibaigs programos iš WCFL, stoties pasukite radio dial ant 920 kil. ir išgirsite naują pusvalandį lietuvių programos.

"NAUJIENŲ" 20-TIES METŲ JUBILIEJAUS ATSIMINIMAI

Iš Rockfordo į Chicago ir atgal

(ILGA, ILGA KORESPONDENCIJA)

Peckelioja Dr. P. G. Luomons
(Tęsinys)

—How is everything with you?—klausia jis.

Štai, ve, žmogus, kuris visad yra pilnas gyvumo,—tai Dr. Davidson. Linksmaš energingas ir visada pilnas optimizmo. Tai yra žmogus, kiek aš jį suprantu, kuris myli gamtos gražybes—gėles puošniame darželyje. Savaip ypatingas žmogus.

—Rašyk daugiau. Good!... jis dar man prideda.

Ką gi rašyti, ar nesąmonės,—manau sau.

—High, Pete!... —vėl girdžiu kur tai balsą, moterišką balsą. Čia man nereikėjo nei atsigrįžti, žinojau kieno tas sveikinimas buvo. Tik du žmonės Chicagoje mane vadina "Pete"—tai Byanskai.

—Hello, Vanda!... —sako jai, ir čia mužu su ja susikimbam rankų pasikratyme. Taip, ta pati Wanda, kurią pažįstu nuo tų laikų, kai jos mamytė, p. Spranaitienė, ją plaudavo į "vaštubį" įsistačiusi. Senai tai buvo, Wanduk. Dėl to gal ir tie mūsų paprasti pasivadinimai, kurie pasiliks iki grabo lentos.

—Hello, Dr. Luomonas... —prabilo į mane Dr. Yuška, tas tykus ir malonus žmogus, kuris nesigaili nepatyrusiems žmonėms jaunuosius gerų patarimų. Štai ir jo vyresnioji dukrelė, Aldona. Tiesi, kaip nendrė, malonaus švelnaus veiduko.

—Hello, Aldona! Ar dar pažinti mane? Beveik šeši metai, kaip matėmės. Tąsyk ji dar tik vienuoliką metų turėjo. Bet dabar — jau didelis žmogus, Dr. Yuška sako, kad Aldona užsimanė mokytis medicinos, taip sakant, nori būti daktaru, kaip ir tėvukas. Good luck to you, Aldona. O daktar...

Kodėl Umus Keitimas į Skystą Liusuotoją?

Gydytojai visuomet pripažino skysto liusuotojo vertę todėl, kad jį lengviau galima mieroiti ir jo veikimą kontroliuoti.

Žmonės irgi skubiai grįžta prie skysto liusuotojo. Žmonės patyrė, jog gerai priimtą skystas liusuotojas išvalo vidurius gerai be jokių nemalonių laike išėjimo arba vėliu.

Kiekis skystaus liusuotojo gali būti paminomas kad atitiktų kiekvieno asmens reikalui. Jo veikimas irgi gali būti reguliuojamas. Prie jo neprisiimate, jums nereikės imti "dvigubą kiekį" diena ar dvi vėliuos. Neigti švelnus, skystas liusuotojas irituos jūsų inkstus.

Netinkamas liusuotojas laikys jūsų vidurius užkietėjusiais taip ilgai kaip ji vertosite.

Dr. Caldwell's Syrup Pepsin yra preskripcija, ir yra pilnai saugi. Jo liusuotojančios ypatybės yra paremtos ant senna—natūrališkas liusuotojas. Žmonės nepasidarys priklausomos nuo šios pagalbos. Dr. Caldwell's Syrup Pepsin yra pas kiekvieną vaistininką. Narys N. R. A.

BANKAS LIETUVIAMS

Taupykit savo pinigus
šiam banko

**HALSTED EXCHANGE
NATIONAL BANK**
Halsted St. ir 19th Pl.
Narys FEDERAL RESERVE
INSURANCE KOPORACIJOS

re—tai pasirupink su pinigų...

Štai, va, ir mano geras draugas bei kolega (mudu sykiu lankėva dentisterijos kolegiją) Dr. M. Žilvitis. Su juo susitikus, tai kaip su tikru savo broliu. Pavyzdys inteligentiškumo ir nuosirdumo. Jį sutikęs, man visada prisimena vienas atsitikimas dar mums būnant kolegijoje. Vieną sykį embriologijos profesorius paklausė vieno klasės studento, kas yra gemalas. Dr. Žilvitis, nieko nelaukdamas apygarsiai atsakė, kad tai, girdi, "gerų laikų produktas". Visa klasė kuone išvirto juokais. Gal nesupyksti, daktare?

Cia besikalbant su draugais, ve, ir Dr. Montvidas paduoda man ranką.

—Sveiks, sveiks, daktare... Kaip tau?—sako.

—Sveiks! Bet — sako jis, atskreipdamas neva į mano kitą draugą, su kuriuo aš buvau bėkalbės—tas žmogus vieną syk sakė (reiškia aš), kad esą, palaukit jus rupužės, aš jums parodysiu, ką aš galiu.

—Niekio panašaus nesakiau, neatsimenu—sako.

—Sakei.

—Nesakiau.

—Sakei.

—Nesakiau.

—Buvai girtas—jis sako.

—Nebuvau.

—Buvai girtas. Neatsimenu.

—Gal vieną sykį savo gyvenime.

—Daugiau sykių, ne vieną.

Ir sakė...

—Vieną sykį.

—Daug sykų buvai girtas.

—Tik vieną. Nesakiau.

—Daug ir sakei — jis man.

—Tik vieną ir nesakiau.

—Sakei... Dr. Montvidas juokėsi.

Kad jį galas paimtų. Ir ginčykitis, jei tu nori, žmogau... Tiek to. Tur but, girtuokliai visad neprisiapįsta.

Ve, ir Vera Nakrošukė, smakriuką parietus.

—Hello, Vera.

—Hello, Doc. Ar they still talking about me in Rockford?

—Yes, they do. You have made a record there. Aren't you glad of it?—juokėsi mergaitė.

Nice little girl, happy girl. Vera is.

Ir taip, kur tik einu, ten tik vieni mano draugai ir malonūs su jais pasikalbėjimai.

Taip bevaikščioldamas, pavargęs, išalkau ir ištroškau.

"W-e-l-l," sakau, kaip kad nabašninkas Dr. Karalius sakydavo, "gal kas iš mano skaitlingų draugų nupirks man kokį senvidį, stiklą alaus, ar ką?... Slankiojau visą vakarą apie barą, kur žmonės pilė alų sau į gerkles ir net vieni kitiems už kalnierių.

Ten ir savo gerus draugus mačiau begeriant, bet kaip tik aš prisitartinau prie jų, tai jie tuojaus ir nusigrįžia į šalį.

Reiškia, nemato tavęs. Ir pasikark tu su savo tuščiu pilvu ir sudžiuvusiu, kaip lenta, liežuviu. Ir taip išvaikščiojau visą mielą vakarėlį ir, galų gale, gavau nieką. Pamislinau sau: "Tai tau ir važiuok pas draugus į svečius, jei nori, — pamylės ir prigirdys jie tave. "Gauri ką tu čia iš jų! O čia dar Dr. Montvidas vis sakė man, kad aš buvau girtas. Kaip, po velnių, gali žmogus būti girtas, jei tavęs niekas negirdo?!

Galų gale apie pabaigą "Naujienu" bartenderiai pradėjo alų šinkuoti dykai. Čia jau turėjau gerą progą atvilginti pastyrusį liežuvį. Ir čia dar vienas bartenderis pakli...

Kariuomenės šūvių suardyta Austrijos socialdemokratų partijos centralinė raštinė Vienoje.

mums visą bliudą su karštais "Hot Dogs". Kad visi pradėtų tuos šuniukus gaudyti! Pasirodė, kad ne aš vienas buvau taip išalkęs. "Duok man, duok man,"—visi rėkė. Visgi ir man teko vienas šuniukas, o kitaip tai būtų reikėję važiuoti į Rockfordą tuščiu pilvu.

Na, gal nieko panašaus. Viskas buvo labai gerai, tiek gerai, kad norėčiau sulaukti "Naujienu" apvaikščiojant 40-tus metus savo laimingo ir progresyvio darbo.

Mes rockfordiečiai sugrįžome namo laimingai apie 4-tą val. pirmadienio rytą, —gal kiek apšalę. Atvažiuojame į Chicago dainuodami; parvažiuojame namon irgi dainuodami.

Man, kaip rašėjui, gal atleistis už piktžodžiavimą. Sudie visiems.

Atsišaukimas į Kanados lietuvius

Brangūs Lietuviai:

Dr. A. L. Graičūnas rupinasi ir deda visas pastangas, kad Lietuvoje gyvenanti lietuviai kaip nors galėtų tapti laisvos minties žmonėmis ir atsikratyti nuo fanatiškumo ir klerikalizmo. Tam tikslui gerb. Dr. Graičūnas Amerikoje renka aukas. Taipgi ir Kanadoje kreipėsi prie manęs, kaip laisvos minties žmogaus ir "Naujienu" skaitytojo. Prisiuntė atsišaukimą, kad aš parinkčiau tarp Kanados lietuvių siek tiek aukų, dėl Lietuvos laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos, Kupiškio skyriaus. Turiu pa...

Austrijos nacių vadas Alfred Frauenfeld. Nors naciai Austrijoje smarkiai triukšmavo ir vedė teroro kampaniją, bet kaip tik heimwehras pradėjo skersti socialistus, naciai visą veikimą sustabdė ir toje kovoje nedalyvavo.

sakyti, kad aš tą darbą jau pradėjau vykdyti ir jau surinkau kelius dolerius aukų iš kempės gyvenančių lietuvių. Taipgi dabar kreipiuosi prie visų Kanados lietuvių, "Naujienu" ir "Keleivio" skaitytojų, prašydamas neatsisakyti parinkti aukų ir taipgi prisidėti su keletu savo centų ir paremti Dr. Graičūno gražų ir naudingą darbą. Žemiau pridodu Dr. Graičūno laišką: "Gerbiamieji Kanados Lietuviai: — Lietuva per išitus šimtmečius nuo Vytauto laikų puošiasi gražiomis bažnyčiomis, gražiais kryžiais. Bet Lietuva tik nuo savo atgimimo, penkiolika metų atgal, pradėjo puošti ir mokyklomis. Nors toli gražu dar nepasiekta gražios, dailios statybos mokykloms namų, bet vistiek jau gyvoja lietuviška mokykla.

"Sykį kaimietis išbudo ir pratinė akis — jis nebeužmiega. Nežiurint, kad kunigai ir ponai mėgina jį sutrukdyti, kaimietis pakyla ir aukštesnį laipsnį kulturoj ir apšvietoj — jis jau žengia pirmyn ir nesulaukdamas stveriasi pats savo reikalus tvarkyti. Tai sveikas, teisingas ir tiesus kelias prie duosenės, laimingesnės ateities. Štai Lietuvoje, ačiū įtakai amerikiečių ir Amerikos lietuvių, Dr. J. Šliupo, prasidėjo judėjimas galutinai pasiliuosuoti iš dvasios vergijos, iš po įtakos ir globos kunigų ir ponų. Beveik kiekviename bažnytkaimyje susitvėrė Etinės Kultūros Draugijos skyriai. Tų skyrių tikslas šviesti ir teikti progą kitiems apšviesti. Tie skyriai rengia pagal savo išgalę kaimiečiams-praščiokams pamokas, paskaitas, kultūrinės pramogos, kvičia skaityklas, knygynus.

"Kupiškio Etinės Kultūros Draugijos skyrius, ačiū paramai amerikiečių lietuvių, jau žerokai, pažengė pirmyn, kaip štai iš pridėto atsišaukimo patys galite spręsti.

"Man pasilieka tik iš savo pusės maldauti Jus — neatsakykite tiems gražiems ir nusiems darbams pinigines paramos. Kad ir mažiausia suma pinigų bus priimta ir nuo širdies viešai padėkota per laikraščio skiltis.

"Pinigus meldžiu siųsti pašto perlaide, šiuo adresu:

"Dr. A. L. Graičūnas, 3310 So. Halsted street, Chicago, Ill.

"Taipgi pinigai nevilkinant bus persiųsti Kupiškui."

Skelbimai Naujienuose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienuos yra naudingos

Automobilų pasidėjimas dykai: jeigu jūs važiuojate automobiliu, tai atvažiuokite su visą savo seną ir galvite pasidėti čia auto dykai.

WAREHOUSE PIANO SALE

Didelės Dirbtuvės Įsakė Išparduoti

PLAYER PIANAI

Nauji Parsiduoda už Virš \$450. DYKAI Muzikalis Kabinetas, Benčius ir Rolės. Pateiktina Vertybė, ne nauji, bet verti du ar trys syk daugiau.

\$27

SALYGOS 50c Į SAVAITĘ

Visai Nauji Mazi Upright PIANAI

Salygos \$1.00 Į SAVAITĘ

\$59

Visai Nauji GRAND PIANOS

Salygos \$1.50 Į SAVAITĘ

\$129

FIREPROOF PIANO WAREHOUSE
South Ashland Ave. and 39th St.
ANTRADIENY, TREČIADIENY ir KETVIRTADIENY
Atidarymo nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Galutina kaina—Išmokykite savo seną Pianą.

Lietuvos Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Kupiškio Skyriaus Atsišaukimas į Amerikiečius

"Lietuva ruožiuojasi su galimomis valstybėmis ir kiekviena jų tyko Lietuvą praryti. Jei Lietuva nori išsilaikyti nepriklausoma, turi pirmiausiai pakilti kultūriškai. O norint pakilti aukštai kultūriškai reikia išmokyti laisvai galvoti — pasiliuosuoti nuo fanatiškumo ir visai atsikratyti klerikalizmo. Kovai su klerikalizmu, skleidimui apšvietos ir lavinimo laisvai galvoti yra susiorganizavusi Laisvamanių Etinės Kultūros Draugija. Tos organizacijos Kupiškio skyrius steigia laisvas kapines, rengia paskaitas, įkurė biblioteką ir taipgi rupinasi pastatyti Liaudės Namą.

"Beveik, vien amerikiečių pinigais kapinėms nupirka žemę, bet dar stoka lėšų jų aptvėrimui. Biblioteką reikėtų pildyti knygomis ir jas apdaryti. Mes patys, be savo brolių ir seserų amerikiečių, to...

padaryti neįstengsime. Nors ir Amerikoje dabar yra sunkūs laikai, bet visgi mes manome, kad jūs daugiau galite. Be to, Jūs geriau suprantate kultūrinis reikalus, negu mes. Jūs padarėte iniciatyvą pastatyti Kupiškį Liaudės namą, įsteigti biblioteką. Mes tikimės, kad Jūs nesustosite pusėje kelio; varysite tą darbą iki galo. Juk Kupiškis yra narys Lietuvos — Jūsų motinos, kurią Jūs slauginate, rėmėte visokiais būdais ir pastatėte ant kojų — padarėte nepriklausoma. Bet jį, dar neišprususią — neišmokytią užplodo klatingi jezuitai — juodasis internacionalas — galingas klerikalizmas ir kaip voras musę, taip jis Lietuvą susukęs į savo žabangas ir padarė ją savo nuolankia vergė...

"Jūs" pagelbėję pastatyti Kupiškį Liaudės namą — kultūrinį židinį, kurio galingi spinduliai išsklaidytų tamsų klerikalizmo rūką, pasidaryti Kupiškis šviesus ir skleistų jo liū ir seserų amerikiečių, to...

sakant, Kupiškis liktų pavyzdžiui kitiems visiems Lietuvos miesteliams ir miestams. "Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Kupiškio Skyriaus Valdyba:

P. Vaitiekūnas, pirmininkas, Kazys Ječius, sekretorius, J. Apsega, J. Gumža, M. Juodviršis.

Tad, brangūs lietuviai, gal visiems dabar yra aišku kokis tikslas yra Lietuvos Laisvamanių Kultūros Draugijos. Tad dar kartą prašau, kad neatsakytumėte, kas įvertinate to gerą ir kilnų darbą, paaukoti kiek kas gali ir pinigų prašėmi siųsti Dr. A. L. Graičūnui viršui nurodytu antraštu.

J. Martinonis, Camp 1, B 8, D.N.A., Kenora, Ont., Canada.

NAUJIENU
Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

GAZO ŠILUMA

kiekvienam Biznio reikalui

Dalis sąrašo biznių, kurie gali pelnytis iš naujai sumažintų gazo apšildymo ratų.

Groserio krautuvės	Cigarų krautuvės	Barberinės	Tavernos	Fabrikai
Apkietos	Saldainių	Restoranai	Daktarų ofisai	Sandėliai
Hardware	krautuvės	Kvietkinės	Fabrikų ofisai	Teatrai
krautuvės	Čevelykų	Kepyklos		
Elektros	krautuvės			
krautuvės	Dresų siuvyklos			

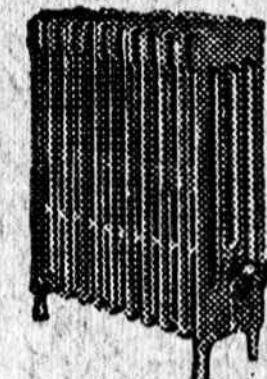
GAZO šiluma revoliucionizavo apšildymą meto das tūkstančiuose komercinių ir industrinių įstaigų Chicagoje pastarųjų kelių mėnesių laiku.

Kaštai gazo šilumai tapo vargiai pusė to, kas buvo 1930-31 apšildymo sezonu. Gazo šiluma mažina kuro eikvojimą, taupo darbą, sumažina išlaidas ir didina pelną daugeliu nuostabių būdų.

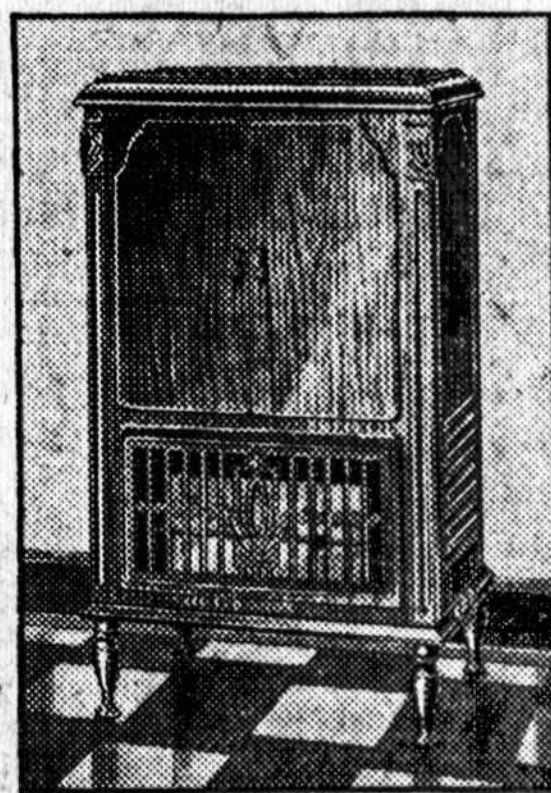
Krautuvėse, pavyzdžiui, gazo šiluma teikia kostumeriams jaukumo, patraukia juos į krautuvę, kuri yra švaresnė, geriau apšildoma. Nė biznio neprarandama dėl to, kad savininkas ar klerikas nubėgo į sklepą už pakurstyti.

Gasteam Radiatoriali randa daug pritaikymų profesionaliuose, krautuvėse, arba naudojami kaip priedas apšildymui.

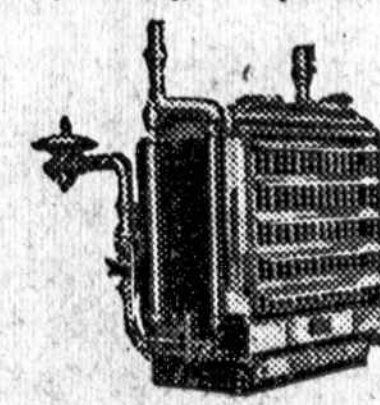
Mes pasiulome įvairaus tipo gazo apšildymui įrengimų—tokių, kurie at-sako kiekvienam reikalui. Savo pačių ir savo kostumerių smagumui jūs turėtumėt patyrinti apšildymą gazu. Mielu noru mes pasiūsime inžinierių, išmieriuti jus įstaigą, ir rekomenduoti tokį apšildymą, kokis jums reikia. Pašaukite Wabash 6000.

Gas-fired Unit Heaters yra idealūs krautuvėms, sandėliams ir daugeliu kitų komercinių įstaigų. Parupina teikiama šilto oro cirkuliacija.

Gaziniai šildytuvai taupina laiką ir pinigus krautuvėse, ofisuose ir mažuose namuose. Nereikia pečiaus priežiūros, nėra pelenų išnešimo, dulkių, nė purvo.

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
122 South Michigan Avenue

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnasis reikia įsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

VALDŽIA NUSIGANDO

Ivykus kelioms nelaimėms su kariniais aeroplanais, kurie buvo laikinai paėmę vežioti pašta, valdžia nusigando ir sustabdė visą pašto vežiojimą tais aeroplanais. Oro pašto gabenimas bus vėl sugrąžintas komercinėms oro linijoms.

Atnaujinant kontraktus su tomis linijomis, jos ne-gaus tokių gerų sąlygų, kokias joms buvo suteikusi Hooverio administracija, ir jos bus aštriau prižiūri-mos valdžios. Bet vistiek, reikia pripažinti, kad pirmas valdžios bandymas paimti oro pašta į savo rankas bu-vo nesekmingas.

Rooseveltas padarė klaidą, staigiai nutraukdamas privatinį oro linijų kontraktus ir pavesdamas oro paš-to gabenimą armijai. Armija buvo šitam darbui visai nepasiruošusi. Ji neturėjo nei tinkamų lėktuvų, nei ge-rai išlavintų lakunų. Geriausi lakunai tarnauja ne ar-mijai, bet privatinėms kompanijoms. Jie nuėjo tarnauti privatinėms kompanijoms, kadangi jos duoda geresnį atlyginimą, negu valdžia.

Gabiausius lakunus privatinės kompanijos padaro savo biznio dalininkais, duoda jiems direktorių ir spe-cialių patarėjų vietas. O tuo tarpu armijoje, kaip kiek-vienoje biurokratinėje organizacijoje, ima gana daug laiko, iki gabus asmuo pasiekia aukštesnę vietą. Biuro-kratijoje ne tiek reikiša gabumas, kiek mokėjimas įtik-ti viršininkams arba ryšiai su įtakingais politikieriais.

Jeigu prezidentas Rooseveltas būtų tikrai norėjęs atimti oro pašta iš privatinų rankų, tai jisai turėjo paves-ti jį ne armijai, bet pašto departamentui, ir pašto departamentui jisai turėjo įsakyti pasamdyti civilinius lakunus, kurių šiandien yra gana daug be darbo.

Amerikos paštas yra išmokinęs skrajoti ne vieną garsiausiųjų šios šalies lakunų (pav. Lindberghą). Paš-tas, tiesa, vargiai gali mokėti tokias aukštas algas, kaip privatinės kompanijos, kurios viena su kita lenktyniuo-damos stengiasi pasigauti kaip galint daugiau biznio. Bet kadangi paštas gali suteikti pastovų užsiėmimą sa-vo tarnautojams, tai daugelis lakunų sutiktų tarnauti paštui kad ir už mažesnę algą.

O kai dėl armijos lakunų, tai jie tokiu užsiėmimu nėra paruošti, ir Roosevelto bandymas pačioje pradžio-je buvo nulemtas nepasisekimui.

ŠVEICARAI NENORI "STIPRIOS VALDŽIOS"

Referendumu, kuriame dalyvavo apie 900,000 pilie-čių, Šveicarija atmetė sumanytą pakeisti federalinę konstituciją taja prasme, kad valdžia turėtų galią už-drausti anti-demokratinę partijas ir bausti laikraščius ir asmenis, kurie šaukia prie smurto ir teisėtos tvarkos griovimo.

Tą sumanytą referendumui rėmė liberalai ir kon-servatoriai. Prieš jį ėjo kairiosios ir kraštutinės deš-niosios partijos. Sumanymo priešai gavo 70,000 balsų daugumą.

Dauguma Šveicarijos žmonių tuo būdu pasisakė prieš "stiprią valdžią". Šitoje daugumoje nusveriančią rolę suvaidino galingoji Šveicarijos socialdemokratų partija.

Socialdemokratai, kovodami prieš referendumo su-manymą, motyvavo tokį savo nusistatymą tuo, kad jie nepasitiki stambiojo kapitalo atstovais, kurie dabarti-nėje valdžioje turi daug įtakos. Jie sakė, kad kapitalis-tai, po priedanga demokratinės tvarkos gynimo, gali įsteigti savo diktaturą respublikoje. Tai, be abejonės, yra rimtas argumentas. Bet, antra vertus, kažin ar yra išmintinga duoti pilną laisvę toms partijoms, kurios ne-pripažįsta demokratinės tvarkos?

Vokietijoje demokratinė valdžia duodavo teisę ko-munistams ne tik niekinti respublikos pagrindus ir agi-tuoti už diktaturą, bet ir praktikuoti smurtą prieš ki-taip manančius žmones. Paskui, komunistų pavyzdžiu, ėmė tą patį daryti ir fašistai (hitlerininkai). Komunis-tai ir "naciai", galų gale, privedė kraštą prie pilietinio karo stovio — ir demokratija žuvo.

Jeigu panašus krizis ištiktų Šveicariją, tai ką dary-tų demokratinės jos partijos? Ar jos žūrėtų, rankas sunėrusios, iki anarchija pražudys respubliką?

AMERIKOS GYVENTOJAI

Dar neseniai, geraisiais "prosperity" laikais, buvo apskaičiuojama, kiek šimtų milijonų gyventojų galėsia išsistiekti šiose Jungtinėse Valstijose. Bet dabar jau kal-bama visai kitaip.

Gyventojų augimas Amerikoje eina pamažyn ir nu-matoma, kad netolimoje ateityje — apie 1940 metus — jisai gali visai sustoti. Mat, depresija. Mažiau žmonių gema ir mažiau atvažiuoja iš kitur.

Taigi ir gyventojų augimas priklauso nuo ekono-minių sąlygų.

IŠ DARBO LAUKO

Metams sukakus.

Kovo 4 d. 1933 m. Suv. Val-stijų prezidento vietą užėmė F. D. Roosevelt. Per metus lai-ko žymiausias prez. Roosevel-to administracijos pastangos buvo dedamos, be abejonės, pramonei gaivinti.

Kokias gi pasekas davė tie metai? Viena, išgelbėta šalies ban-kai nuo visiško kracho.

Antra, žymi dalis biznio ir pramonės įstaigų, turėjusių per porą-trejetą metų defic-itus, rodo dabar teigiamus pel-no balansus.

Toliau, kai kuriose vietose pagerėjo šiek tiek fermerių padėtis.

Apie 3,000,000 gavo vėl dar-bo pramonėje.

Apie 4,000,000 bedarbių bu-vo gavę užsiėmimo prie vald-žios projektų pildymo arba naudojosi valdžios pašalpa.

Bet apie 10,000,000 žmonių dar pasilieka bedarbiai.

Priimta jau virš 300 kodek-sų pramonei reguliuoti. Ta-čiau tik kokia 15 nuosimčių iš tų visų kodeksų nusako trumpesnį darbo laiką, negu 40 valandų savaitę. Gi mini-mum algos kai kuriais atvė-jais yra taip žemos, kad sie-kia vos \$5.00 savaitė už 40 valandų darbo.

Organizuoti darbininkai, at-slovaujami stambiausių sa-vų kombinuočių, kaip pav. Ame-rikos Darbo Federacijos, rė-mė Roosevelto administraciją. Rėmė ją aktyviau, nei kurios

Bendrai, prez. Roosevelto administracijos darbuotė ne-davė tokių rezultatų, kokių ne vienas tikėjosi.

Šalies administracija, pramo-nė ir darbininkai.

Idomu, kad prez. Roosevel-to administracijos darbuotė pramonei gaivinti ypatingai atakuoja pramoninis ir finan-sinis kapitalas; atakuoja — nors faktai rodo, kad kaip tik šios biznio grupės tur but daugiausia pelnėsi iš 1933 ir pradžios 1934 metų.

Antra vertus, tur but jokia kita administracija (pats pre-zidentas ir jo administracijos viršūnėse esą žmonės) nėra pasakiusi pramonės kapita-lams tiek karčios teisybės, kiek pasakė jos dabartinė ad-ministracija. Kada seniau pramonininkus ir jų viešpata-vimo metodus kritikuodavo socialistai, aidoblistai arba ir konservatyvūs Amerikos Dar-bo Federacijos vadai, tai abelna Amerikos visuomenė kreipdavo, palyginti, mažai dėmesio. Bet kada pats pre-zidentas, kada jo ministariai ir valdžios departamentų gal-vos ėmė bombarduoti pramo-nės valdovus įrodymais jų valdovų suktybės, nekompe-teniškumo, visos jų viešpa-tavimo sistemos sumukimo,

taip jau pasirodė tikrai karšta mamonos tarnams. Organizuoti darbininkai, at-slovaujami stambiausių sa-vų kombinuočių, kaip pav. Ame-rikos Darbo Federacijos, rė-mė Roosevelto administraciją. Rėmė ją aktyviau, nei kurios

kitos visuomenės grupės. Ta-čiau jie nepraleisdavo progos pasakyti, kad jie toli gražu nėra patenkinti praktiškais administracijos darbuotės re-zultatais, nusakomomis įvai-rių kodeksų darbo sąlygomis.

Konferencija vienodiems is-tatymams liečiantiems darbo sąlygas.

Pastaromis dienomis Wash-ingtonė įvyko konferencija suaukta darbo sekretoriaus Frances Perkins. Konferenci-ja priėmė programą, kuris numato vienodus įstatymus, kurie liečia darbo sąlygas įvairioms valstijoms. konfe-rencijoje dalyvavo 44 valstijų gubernatorių atstovai.

Ateity bus dedama pastan-gos šiuos įstatymus praveisti. Kart kartėmis, kada tik buvo mėginama kokis nau-dingas darbininkams įstaty-mas praveisti toji ar kitą val-s-tijų, atžagareiviai argumen-tuodavo: girdi, šis įstatymas pastatys mūsų valstijos pra-monę sunkioje padėty, kad konkuruoti su kitų valstijų pramone.

Tai ot dabar ir bus mėgi-nama praveisti vienodi įstaty-mai liečią darbo sąlygas įvai-riose valstijose.

Kalbamas programos api-ma apdraudą nuo nedarbo, seno amžiaus pensijos, kudi-kių darbų, darbo valandas, minimum algas, sandai ofi-sus, gyvasties ir sveikatos ap-sauga, etc.

Weirton kompanijos byla ati-duota Teisybės Departa-mentui.

Nacionalė Darbo Taryba kaip vienu balsu nutarė ati-duoti Weirton plieno kompa-nijos bylą Teisybės Departa-mentui, kad jis tuojau imtųsi legalės akcijos prieš tą kom-paniją.

Suglausta, šios bylos istori-ja yra tokia. Praėjusiais 1933 metais susstrikavo 13,000 Weirton kompanijos darbi-ninkų. Vienas svarbiausių darbininkų reikalavimų buvo, kad kompanija pripažintų jų uniją.

Ginčai įsimaišė Nacionalė Darbo Taryba. Spalių mė-nesio 16 dieną jai pavyko streikas likviduoti, gavus kom-panijos sutikimą darbininkų atstovų rinkimui ir kad tie rinkimai būtų atlikti Darbo Tarybos priežiūroje.

Kada tačiau streikas tapo likviduotas, kompanija atsi-sakė pripažinti darbininkų at-stovų rinkimus Darbo Tary-bos priežiūroje. Ilgai ėjo susi-rašinėjimai ir argumentai tarp Darbo Tarybos ir kom-panijos. Pagalios Darbo Tary-ba išnešė minėtą aukščiau nuosprendį vasario 27 d.

I šią Weirton kompanijos bylą, kuri dabar atsidurė Tei-sybės Departamento rankose, žiurima kaip į kvotimą (test) klausimo: ar NIRA Sekcija 7 A yra konstitucinė? Kitaip sakant, laukiama ką pasakys teismas dėl šios sekcijos, kuri pripažįsta darbininkams teisę organizuotis ir nepriklausomas nuo samdytų unijos kolek-tyvoms deryboms dėl darbo sąlygų.

Weirton kompanijos gin-čas su Darbo Taryba buvo iki šiol įvairioms kitoms kom-panijoms pavyzdžiu ir pa-gunda ignoruoti NIRA Sek-ciją 7A.

Bilius Suv. Valstijų senate prieš kompanijų unijas.

Senatorius R. Wagner inėšė bilių (įstatymo sumanytą), kuriuo taikoma sustiprinti NIRA Sekcija 7A ir užkirsti kelias kompanijų unijų augi-mui.

Pasak senatoriaus, jo bilius draudžia samdytojui ugdyti ar kisti į organizaciją, kuri susiduria su problemomis priklausantioms grynai (ge-nuine) darbo organizacijoms.

Naujasis bilius yra panašus tam, kuris veikia praktikoje sulig Gelžkelių Darbo Aktu. Šis aktas esmėj reikalauja, kad samdytojas pripažintų tinkamai išrinktus darbininkų atstovus ir darytų pakanka-mas pastangas tikslu atsiekti kolektyvės sutarties su jais.

KAS YRA TA "NAUJOJI DALYBA"?

Neseniai sukako metai laiko, kai pasikeitė Jungtinių Valsti-jų administracija. Ką naujoji administracija davė žmonėms? Pasverti prezidento Franklin D. Roosevelto darbus, įvertinti jo ir jo padėjėjų planus ir dar-bus ekonominei krašto buklei pataisyti, "Naujienu" Redakci-jos narys V. P. parašė eilę straipsnių po bendrą antraštę "Prez. Roosevelto Naujoji Da-lyba".

Tuose straipsniuose nagrinė-jama sąlygos, kuriose gimė "Naujoji Dalyba", ir išdėstoma Roosevelto administracijos žink-sniai įvairiose ekonominio gy-venimo srityse, padaryti per pirmuosius jos veikimo metus — bankų uždarymas ir banki-nio biznio reforma, paskolos ir subsidijos fermeriams, AAA, NRA ir t. t.

Pirmutinis straipsnis šitoje serijoje bus idėtas "Naujiene-se" rytoj.

"KULTURA"

Lietuvoje leidžiamas moks-lo ir literatūros žurnalas, kurio tik keletą numerių kas mėnuo ateina į Naujie-nas. Dabar gavome pirmą 1934 m. num. Jame telpa idomių mokslų straips-nių ir šiaip pasiskaitimo. Kaina 45 c. Galima gauti Naujienų raštinėje, 1739 S. Halsted St.

Šiais laikais jokio biznio, imo-nė be reklamos negali gyvuoti. Komercijai yra tiek daug, kad tik nuolatinis, kasdieninis skelbimas gali patenkinti dides-nį klientų skaičių.

Amerikos imonės gerai su-pranta, kad be geros reklamos neapsieis. Kuo daugiau rek-lamuojasi, tuo geriau sekasi.

Reklama, kuri atliekama do-dant skelbimus ir laikraščius, visuomet apimoka.

Kas geriausiai "Naujiene-se", tas visuomet turi naudoti.

"Aš žinojau kuri Žemos Kainos Kara Nusipirkti-gelbėjau budavot Visus Tris!"

SKAITYKITE ŠI CERTIFIKUOTĄ PASIKALBĖJIMĄ SU PONU B. V. FRIEDMAN IS DETROITO, MICHIGAN.

"Tegul kiti važiuoja be Hydraulic Stabdžių ir be Saugaus-PlienoBody"

MES GIRDEJOME, jog p. Fried-man beveik gyvena savo kare... vidutiniškai, padarydamas 150 my-lių per dieną savo bizny. Mes nu-ėjome su juos pasimatyti.

Mes užklausėme jo, ar jis "ap-žiūrėjo Visus Tris" pirma negu nusipirko Plymouth.

"Ar pasižiūrėjai į juos?... Po-ne, Aš pagalbėjau pabudavoti vi-sus. Trius! Bet, kad persitvirtinti. Aš pasižiūrėjau kiekviename žė-mų kainų kare 100 mylių."

Šis karo savininkas sako, kad jisai reikalauja iš karo dviejų dalykų patogumo ir saugumo!

Tai reiškia, kad Plymouth Floa-ting Palėgos inžino mountingai ir

Ratų Sibavimas patiko jam. Ne-bėra daugiau inžino vibracijos... nebėra kratimo ir nuovargio arba sužalojimo švelnaus radio apara-to, kuri įsitaissė savo kare.

Ir, suprantama, kiekvienas, ku-ris supranta apie karus, kaip kad jis, įvertins Hydraulic Stabdžius ir Saugu Plieno Body. "Tegul kiti be ju važiuoja," sako jis, "nes aš neimsiu bereikalingos rizikos."

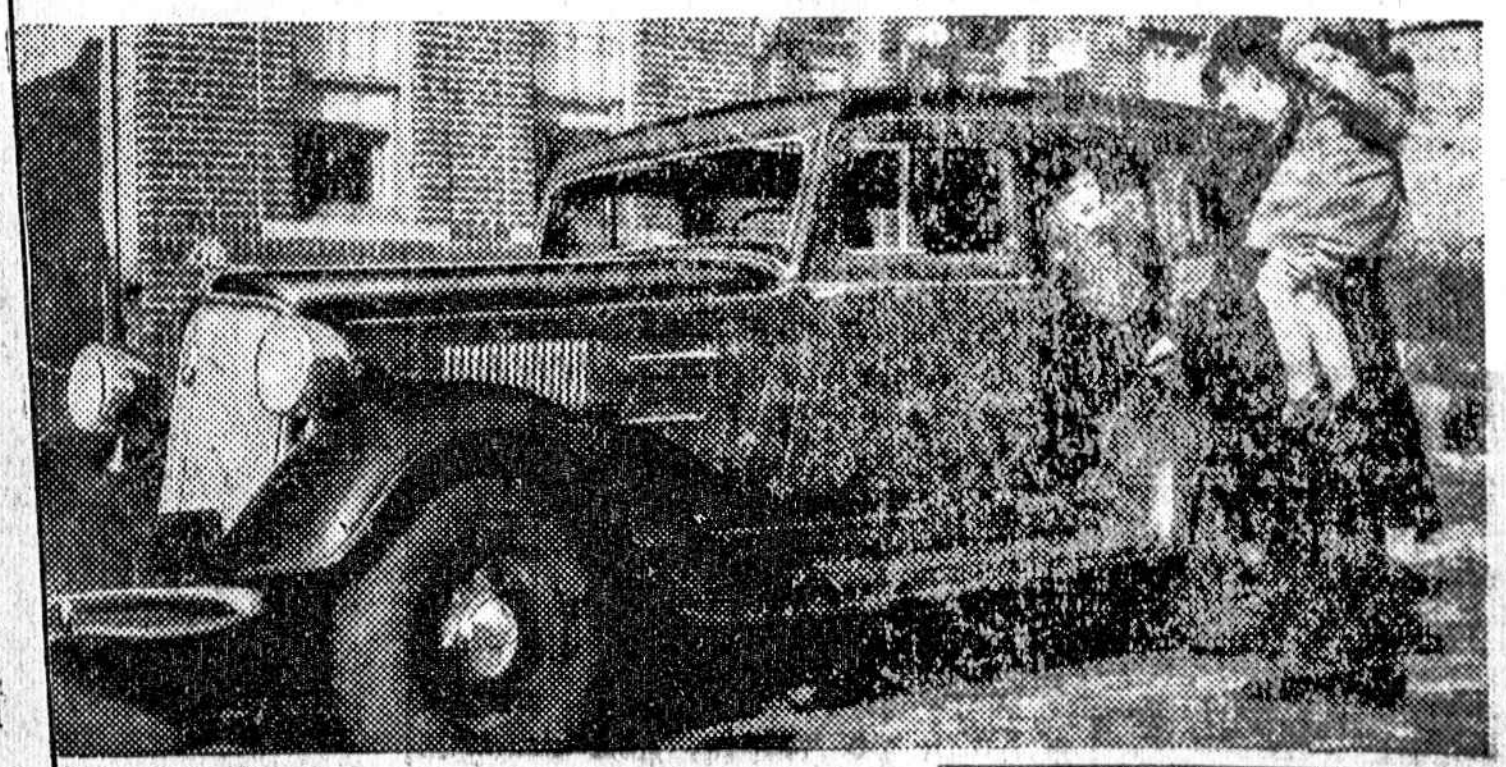
Nėra nieko daugiau kas galima butu daddi prie p. Friedman it-i-kinančios kalbos. Bet mes ragina-me jį štai ka padaryti—"Pasi-žiūrėkite į Visus Tris pirma negu pirksite". Šiats metals yra daugė-lis pastebėtinų skirtumų žemų kainų karuose. Ir nereikia buti mekaniku, kad tai pastebėti.

1. "Aš gimiau Motor City" ir aš dirbau "saugose Visų Trijų". Be abejo, aš žinau žemos kainos karą iš vidaus ir iš lauko."

2. "Bet, kad buti tikras—Aš važinau 'Visuose Trijuose' 100 mylių kiekviename šūkštensnais keliais. Tikėkite man, Plymouth juos visus sumasa savo išplūmymu!"

3. Viršutis—De Luxe Plymouth 4-durų Sedan. Plymouth kainos prasideda nuo \$495. f. o. b. Detroit. Gali buti pamatytos be pranešimo išlaiko. Duplute Saugus Stūklai perėmė už mūsų pirmojo žingsnio (tikrai \$10.00 ant De Luxe Sedan).

IR VIRŠIAUS
F. O. B.
DIRBTUVĖ
DETROIT

TAI YRA
GERIAUSIAI
PABUDAVOTAS
ŽEMOS-KAINOS
KARAS

NEW PLYMOUTH \$495

Bronė Drangelienė pirmąsias artistė

Jos koncertas suteikė netikėtą didelį malonumą

Tikėtai ar netikėtai ateiti į šią petelišką apie ugnį skrają Bronės Drangelienės koncertą tai buvo tarytum umai persikelti iš šaltos Chicago į šiltą, giedrą ir saulėtą Floridą ar Arizoną.

Tai buvo jauku ir žavėtina. Mums visiems Drangelienė kaip išnetyta, kaip per vieną dieną išaugo į savitovę, augstai išlavintą ir pilną dailės kurybinių resursų artistę.

Per paskutinius dvidešimt penkis metus mums teko Chicagoje taisyti daugelį gabių lietuvių, godžiai siekusių dainavimo meno augštybę. Daug vilčių kartu ir malonumo mums suteikė savo laiku Horodeckaitė, paskui Janušauskienė, kiek vėliau Rakauskaitė, kuri išvažiavus Lietuvon iki šiol dainuoja Lietuvos operoje, ir amžina atsisveičiojusi, ne taip senai sužibėjusi Salaveičiūtė, po jos Nemčauskaitė ir pagaliau Vilkiūtė.

Bet nei viena iš jų nei savo pirmu pasirodymu, nei kitais pasirodymais neapsireiškė mums tokioje augštybėje, kaip Bronė Drangelienė.

Ji išsyr stėjo prieš mus kaip po pilna artistė-žavėtoja, tikrai „liuosa menininkė“, kaip kad rusai kitą syk pakriktydavo augstajam meno mokslui ir darbą baigusius dainininkus ir muzikus. Ne susyk, žinoma, ji tokia pasidavė. Talentas nei vienoje dailėje šiandien negali pilnos išraiškos atsiekti be ilgo, nuolatino, stačios nemieliaširdingo darbo. Ji turėjo dirbti ir lavintis ilgus metus, bet ji nesirėdė mums, kol neatsiekė tokio laipsnio, kuriame ji pati pradėjo jausti savo tobulumą.

Todel ji savo koncerte, o dar pirmiausia Giocondos operoje, taip maloniai mus visus nustebino.

Gal daug maloniau už kitus ji mane patį nustebino. Jos koncertant aš ėjau su baime širdyje. Aš bijojau pamatyti dar vieną auką italų operos Molochui. O aš mačiau jų daug. Mačiau tą Molochą ryjant mūsų jautrias sielas ir jaučiu visą laiką kaip jis ryja visos mūsų tautos dvasią ir nušluoja mūsų savitos kultūros pradžias Lietuvoje.

Iš štai aš išgirdau Bronę Drangelienę dar to Molochu nesugadintą, nepažeistą — liuosą. Tiesa, ji labai arti prie jo stovi, pavojingai arti. Bet ji su juo žaidžia, tarytum juokus iš jo daro. Jis žiojais į ją savo degančiais nasrais, o ji kaip skai-

tokiu jausmu, tokiu dramatišumu ir liudėsiu, koks yra galimas tik šiaurės tautų didžiųjų artistams. Ir tai dėl to, ji mane gal daug maloniau už kitus nustebino ir sugrąžino ir mano dvasią nugalmončio savo saulėtame koncerte.

Kl. Jurgelionis.

Pirmutinė lietuvių Opera Chicagoje

Eina didelis prisirengimas suvaidinimui pirmos operos puikiausiu būdu

Išgirsti ir pamatyti savo operą—pirmą syk—čia pat Chicagoje—tai daugelio chigagiečių ilgesys, kurs neužilgo taps įkuntas.

Birutėčiai ėmėsi įkūnyti mums tą ilgesį. Ėmėsi karštai su entuzizmu.

Birutės vedėjas J. Bijanskas dabar vien tik operos pastatymui tesirupina, dirba kiekvieną dieną ir kiekvieną naktį. Tai milžiniškas darbas, bet jis ryžosi jį atlikti kaip pridera.

Po Bijansko vadovybės birutėčiai stropiai mokina operos dainų.

Solistai namie ir repeticiuose atvėję atvėjęs kartoją savo arijas.

Yra gaminamos specialės dekoracijos.

Kompanuojami šokiai baletui, ir jau daugelis mikliausių mergaičių derina baletui savo kojas ir rankas.

Yra suviami specialiai kostiumai. Stebėtinai klostumas yra gaminamas žalčiui, Eglės vyri.

Žmonės jau reikalauja bilietų operon, ir bilietai jau tuoj pasirodys.

Opera bus pastatyta balandžio 8 d., jau tik už keturių savaitių.

Kelionė į Westville ir tikslo pasekmės

Lakunas James R. Janušauskas, Dr. T. Dundulis ir Frank Bulaw sugrįžo į Chicago.

Sekmadienį kaip 10 val. vakare minėti trys chigagiečiai pagrįžo iš Westville. James-Janušauskas ir Dr. Dundulis ten buvo nuvykę tarsi su vietos lietuvių surengimui Aviacijos Dienos Westville, kur randasi apie 3500 lietuvių. Iš sugrįžusių patirta, kad Westville randas aerodromas, kur lakunas James galės nusikristi su Lituania Antrą ir parodyti jiems tą milžiną, su kuriuo skris sekančią vasarą per platųjį okeaną į Lietuvą.

Kaip tik Janušauskas nuvažiavo, Westville lietuvių įvairių organizacijų komitetas, kuris įsisteigė vasario 8 d., sušaukė specialį susirinkimą, kad išdirbtų planus platesniam veikimui ALTASS naudai. Nutarta rengti Aviacijos Dieną balandžio 18 d. artimiausioje vietoje prie Westville. Be to, minėtas komitetas pasižadėjo rengti pramogas tam tikslui, kad juo daugiau sukelti kapitalą, kad lakunas būtų aprūpintas ne tik tvirtu lėktuvu, bet ir visais reikalingais instrumentais.

Pasitarimų laike buvo pakviestas kalbėti lakunas James, kuris aiškino svarbą skridimo, pasitikėjimo lietuvių, kad jie suteiks materialią paramą užbairimui Dariaus-Girėno pradžioje žygio. Po to kalbėjo Dr. T. Dundulis, kun. Z. K. Vipartas ir Frank Bulaw.

Kun. Vipartas savo kalboje išsireiškė, kad jis šiam kilniam tikslui aukosias savo viso mėnesio algą ir pavedė bažnyčios komitetui parasyti čekį ir pasiųsti centro valdybai. Užbaigus kalbas ir posėdžius šv. Kry-

žiaus parapijos vaikūčiai, kurie tarnauja pamaldose, paaukavo \$15. Viso buvo surinkta \$22.50. \$5-aukavo Matas Gunėvičius Westvillečiai buvę patenkinti jų atsilankymu. O chigagiečiai taipgi linksmi pagrįžo, matyt, patenkinti kelionės tikslu.

Lakunas J. R. J. Janušauskas šiandien vėl duos „interviu“

Švakar iš stoties WGES. Peoples Furniture Company program, kalbės lakunas Juozas R. James Janušauskas. Kaip ir pereiną ketvirtadienį, jis ir šiuo kartą duos „interviu“. Šį kartą jį kvos „Draugo“ redakcijos narys J. Poška. Pereitu kartu „interviu“ turėjo su „Naujienų“ redakcijos naria A. Valvada.

Kalbės Dr. T. Dundulis, dainuos žymūs dainininkai

Šiandien 7 val. vakare iš stoties WGES, pastangom (Peoples Rakandų Išdirbystės Kompanijos) krautuvų, bus transliuojamas gražus ir įdomus radio programos. Dainų dalį išpildys panelės A. Ančutė, O. Skeveritė, taipgi A. Zamba, A. Čiapas ir kiti. Kalbės Dr. T. Dundulis ir studentas J. Poška ir kiti. Prie to bus gražios muzikos ir kitokių įvairenybių. Svarbu ir įdomu kiekvienam pasiklausyti. Todėl reikia atsiminti užsistatyti radio. —Rep. XXX.

Šaukia Janitorių unijos narių susirinkimus

Šiandien Culture Center svetainėje yra šaukiamas janitorių unijos eilinis narių susirinkimas. Susirinkimą šaukia vadovai opozicijos prieš dabartinį viršininkus. Šalė randasi adresu 3223 W. Roosevelt Rd. Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų.

Kitas susirinkimas yra šaukiamas rytoj, trečiadienį, kovo 14 d., Turner's svetainėje, 1007 Diversey Parkway. Susirinkimo pradžia taipgi 2 val. po pietų. (Vakar tilpusioje žinioje buvo paduotos klaidingos datos).

Trečiadienį bus laidojamas Nikodemus Kruša

TOWN OR LAKE — Trečiadienį rytą šv. Kazimiero kapinėse bus palaidotas Nikodemus Kruša, kuris mirė Cook apskrityje ligoninėje kovo 7 d. Gedulingos pamaldos įvyks šv. Kryžiaus parapijoje. Laidotuvėmis rūpinasi J. F. Eudelkis, kurio koplyčioje, 4605 S. Hermitage ave., velionio kunas randasi.

N. Krušo palaidojimui yra renkamos aukos. Visi velionio draugai, pažįstami prašomi prisidėti, kad jis būtų tinkamai aprūpintas paskutiniu patarnavimu. —M.

Income taksos

Kovo 15 d. pasibaigia laikas išpildymui blankų dėl income taksų. Vėdė, kurie uždirbo \$2,500, o nevedė — \$1,000, turi pildyti blankas. Naujienos jums pagelbės išpildyti income taksų blankas.

J. JURGAITIS DAR SERGA

MARQUETTE PARK. — J. Jurgaitis, kuris gyvena antrąją 5551 So. Washtenaw ave., ir kuris buvo sužeistas automobilio nelaimėje apie du mėnesius atgal, dar tebeserga, nors jau ir pradeda vaikščioti. Drg. J. Jurgaitis yra progresyvis žmogus, daug dirbęs dėl švietimo ir tautos darbo žmonėms. Senas Petras.

Chic. Liet. Mot. Klubas rengia vakarą labdarybei

Chicago Lietuvos Moterų Klubas kovo 17 d. rengia Korėjų Lošimo vakarą ir Skanumynų Išpardavimą Universal Klub svetainėje, 814 West 33rd street. Pelnas yra skiriamas labdarybei.

Nors įžanga tėra visai žema, prie kiekvieno stalo bus duodami prizai ir užkandžiai, tad kiekvienas atsilankęs turės progą laimėti kokį įdomų daiktą. Įžanga 35c.

The English Column

Attention! Voters!

Today is Registration Day. If you have moved into a new precinct since the last registration (Oct. 1932) then you must register in order to vote in the Primary Elections (April 10th) or if you have moved from one address to another within the precinct, you must come to the polling place on March 13th, and have your new address entered in the poll books. Those having become of age — 21 years — must also register.

The Attorney General (Otto Kerner) has ruled that those having voted the Republican Ticket two years ago can this time vote for any party ticket without violating the law.

GARSINKITĖS
NAUJENOSE

PRANEŠIMAI

Liet. Socialistų Sąjungos Chicago Centralinė kuopa rengia perstatyti juokinga 2 aktų komediją „Piršlybos“. Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., kovo 25 d., 6:30 val. vak. Po perstatymo šokiui prie Geo. Steponavičiaus orkestrų.

Vokale režisoriauja Kl. Jurgelionis, o vaidybos yra visiems žinomi scenos veteranai. Kaip tai: P. Millerienė, A. Zavistaitė, Gulbinienė, Vaitiekūnas, Stasiūnas, Kemšis, Makalu Juozas, Rutkauskas, Tarutis ir t. t., bet galima pilnai pasitikėti juokų puotos vakaro. Kvieslys.

Bridgeport Dr. st. Palaimintos Lietuvos susirinkimas įvyks kovo 14, 8 v. vak. Chicago Lietuvos Auditorijoj, Malonėkite i laika pributi nes yra daug apsvartimų. Taipgi atsiveskite jaunų vaikų ir jaunų merginų, nuo 18 m. iki 25 m., kurie bus priimami i draugija be įstojimo mokesčių. Vaidyba.

Lietuvių 9 wardo Demokratai Klubas, rengia susipažinimo susirinkimą šiandien, kovo 15 d., 1934, Balijuno svetainėje, kampas 107th ir Indiana Ave., 8 val. vakaro. Minėtas susirinkimas yra šaukiamas dėl parėmimo L. G. Kumsio kandidatus i County Commissioner. Bus programos ir gerti kalbėjimai. Kvieslams visus lietuvius ir lietuvaiteis piličius ateiti ir susipažinti su mūsų lietuvių kandidatu. Po visko bus užkandžiai ir gėrimai.

Kviečia Komisija.

Ateikite su manim įsigerti

Sirdingai kviečiu visus Chicago ir apilinkinių miestelių lietuvius, draugus ir senus pažįstamus atliankyti mane mano biznio vietoje. Užlaikau dideli pasirinkima. Jūsų žydukas patarnaus jums mandagiai.

NATHAN KANTER
4707 So. Halsted St.
Tel. YARDS 0808

MADOS MADOS MADOS

2880 — Mergaitė siutelis ir suknelė — ateinančiam pavasariui. Sukirptos mieros 4, 6, 8 ir 10 metų amžiaus.

3236 — Augustai moterėi ploninanti suknelė. Galima siudinti iš bėlo kokios materijos. Sukirptos mieros 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

2845 — Konservatyviška bet elegantiška suknelė. Pilnas efektas naujovė rankoviu geriausiai bus gautas jeigu ją pasidinsite iš vienos spalvos materijos. Sukirptos mieros 14, 16, 18, 20, taipgi 34, 36 ir 38 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžių numerį, pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima pasiųsti pinigų arba paštom ženkeliu kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos, Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.....

Mieros..... per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

DAUG ŠILUMOS, mažai pelno, pulkus pavaduotojas del Pocahontas; Black Gold, Lamp arba Egg, \$6.00. Mine run, \$5.75; Screenings, \$4.75. Grundy Mining Co., Cedarcrest 2011

THE "OLD RELIABLE" STANDARD "BREW"

Skaniausias Chicago Alus CHICAGO HEIGHTS BREWERY, Inc. Chicago Ofisas FRANK A. YOUNG PRODUCTS Co. Distributors 4352 So. Mozart St. Lafayette 7346

REAL ESTATE
Biznis pamatuotas teisingum
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
PERKAM LIETUVISKUS BONUS
STUNCIAM PINIGUS I LIETUVĄ
LAIVAKORČIŲ AGENTURA

Prisiraikite i mūsų spalną
TEL. LAFAYETTE 1083
2608 West 47th St.,

P. CONRAD
PHOTOGRAFIŠTAS
Fotografuoju jūsų namuose arba studijoj
Rezidencija
730 W. 62nd St.
Tel. Englewood 5840

TEL. CANAL 4674
NANCY'S
BEAUTY SHOPPE
PERMANENT WAVING
Mūsų Specialybė. Taipgi pilnas
Grožio Patarnavimas.
N. DRUMSTA, Sav.
2302 So. Leavitt St.
CHICAGO, ILL.

CLASSIFIED ADS

Business Service
Biznio Patarnavimas
Tel. Yards 8408
VICTOR BAGDONAS
Perkraustomės ant vietos
Nuvežame ir i tolesnias vietas
Supakavimas, Storage, Crating
Persuntimas
RAKANDŲ IR PIANŲ
PERKRAUSTYTOJAS
3358 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofisas 3406 S. Halsted St.

NEW YORK.....\$ 7.00
LOS ANGELES.....\$ 25.00
I visas kitas vietas žemiausios ratos.
Mažiau negu 1c. už mylą
DIDELIŲ PATOGUMŲ MODERNIŠKŲ
SAUGUS COACHES
KELIAUKITE BUSU
INDIAN COACH LINES
328 So. State St. Tel. Harrison 6072

POPIERUOJAME IR PENTINAME
1934 m. popiera 7c. Rolis
Kiljonka \$128 Rolis.
Darbas garantuojamas ir pigiai.
Pirkite popierą per mane, gausite
daug pigiau nei kitur.
Sempelių knygas pristatomės i namus.
JOS. AUGATIS,
1608 So. 50th Ave. tel. Cicero 645

Furniture & Fixtures
Rakandai-Įtaisai
CASH arba ant išmokėjimo
Storage išpardavimas, 3 kab. įrengimas
\$79. Iškaitant kaurus—arba skrym.
Klauskite p. Petkas. American Storage
428-425 W. 63rd St. Aldara vakarais.

Personal
Asmenų ieško
PAIEŠKAU Emelia Stanionis ji ar
kas apie ją žino malonėkite atsi-
sauti. Svarbū! Sack Realty Co.
1022 W. 63 St. Wentworth 7464.

Help Wanted—Male
Darbininkų Reikia

15 VYRU, gero charakteriaus gaus
apmokama darbą sulg savo gabumu,
atsisaukite, 203 No. Wabash
Ave., kambarys 812, nuo 9 val. ryto
iki piet.

JANITORIAUS pagalbininkas rei-
kalingas, turi but unijistas. Williams
1818 Winnemac Ave.

Help Wanted—Female
Darbininkų Reikia

JAUNA mergina abelman namu
darbu, turi gvyenti ant vietos. Ge-
ri namai. Nuosavas kambarys. At-
sineškite palidujimas, 3919 Congress
St. Kedzie 5525.

Business Chances
Pardavimui Biznis

PARDAVIMUI grosern arba gro-
sernės fikturali labai pigiai už pir-
ma puslumi. 4223 So. Wells St.
Tel. Boulevard 4713.

ALUDE—Tavern, išrenduoju pi-
gial su barais ir visais įtaisais. Ren-
da pigi, tarp distruktu. 4300 South
Wood St. Tel. Virginia 1564.

PASKUTINĖS 3 DIENAS!
ŠIO SENSACINGO IŠPARDAVIMO
MOTERŲ IR MERICŲ ŽIEMINIŲ
KAUČIAI

Dabar yra laikas nusipirkti sau kauną ateinančiai žiemai ir atlaikyti TIKRĄ PIRNĄ. Šie kaunai verti 2 ir 3 sykiai daugiau negu ju paskutinė sensacina kaina \$2.99. Jie yra mažo saizo, ir jeigu ju galite dėvėti, mažo saizo kauną — tai jums laimė. TAIGI ATEIKITE ANKSTI IR PASINAUDOKITE ŠIAIS NEPAKRASTAIS BARGENAIŠ

\$2.99

DRESES! DRESES!
Naujas stumtis šviežių, gražių dresų iš naujovėsio materijolo, canton crepe, rayon crepe, vilnoms ir naujovėsio. Šie dresai di-
dži kiekvienam stiliuje, bet kiekviena mo-
teris ras st. tinkamą. Tai yra juo paskutinė
proga nusipirkti gražia dresę už šia labai ni-
pigintą kainą. Todėl atsilankykite
i šį bargenų išpardavimą!

\$1.99

DRESES DEL AUGERNIŲ MOTERŲ
Didio nuo 37 iki 53 — Visos iš canton crepe —
paukuo satini. DIDELĖS VERTYBĖS. UZ PA-
GIAU NEGU PATA MATRIOLAS KAINUOJA—
Jus be abejo misipirkite keletą
už šia pastebėjimui žema kainą

\$3.49

SKYBĖLĖS
Valokinės, alumininės, su vualio efektu ir kitos
kombinacijos. Vertės \$1.88 — Nusipirkite keletą
pačiol jį užtenka. Specialė
Outleto kaina

\$3c

Mail Order Divizija pristatė grupę brangėnes kaunos kaunų, gražių paskuti, verti
3 ar 4 sykiai daugiau negu šio sensacingo kainos

\$4.99—\$6.98

**CHICAGO MAIL ORDER
ECONOMY OUTLET**

511 SOUTH PAULINA STREET
Tarp Harrison ir Congress Street. Marshallfield "L" gatvės kairis iki pat durų
Valandos nuo 8 iki 6 val. vak. Ketvirtadienio ir Šeštadienio vakarais iki 8:30